

Este detrat ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominic'a, candu o colá intréga, candu numai diumetate, adeca dupa momentulu impreginariloru.

Prețula de prenumerațiune:

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. n.
diumetate de anu	4 " " "
patrariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu întregu	16 fl. v. n.
diumetate de anu	8 " " "
patrariu	4 " " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. core-pundinti a-i nostri, si d'adretulu la Redactiune Josefstadt, Langegasse Nr. 43. unde suntu a se adresá si corespondintiele, ce privesu Redactiunea, administratiunea sau speditur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuencie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Viena 4/16 febr. 1869.

Ungurii desvólta multa energiá pentru inarmarea honvidiloru. Diurnalele din Cisl. provóca la energiá din Transl. pentru a impintená pe ministeriulu pentru aperiarea „regatoru si tieriloru reprezentate in senatulu imperiale“ ca se desvolte asemene energiá la inarmarea militieloru din tierile germano-slave. Dar mai cá nu éra lipsa de impintenare, cáci si acestu ministeriu si-face detorinti'a. Prè bine, ne inarmámu si noi dupa ce s'au inarmatu altii; sunt in-armorile generali, dar — óre acestea sunt presemne de pace?

Oficiósele prusesci se manca cu oficiósele francesci, et vice versa. Este totu Bismark care a datu ansa la acésta batalia între condeiele díaristiloru guvernamentali de amendóue partile. Acestu ministru prusescu mediloc de la camera prochiámarea secestrului a supra bunuriloru ce le aveau domnitorii pe cari i-a detronatu Prusi'a antiertiu. Motivulu secestrului fuse cá acei domnitori întrebuintiáza venitele loru spre scopuri dusmanóse Prusiei, sustienu legiuni ce sunt acum in Franci'a scl, deci se li se íee bunurile ca nu se nu mai aiba atate venite. Camerei placé fórte si incuviintiá secestrulu. De aci purcesera organele oficióse francesci, batjocorindu secestrulu cu feliu de feliu de numiri (uitandu, dámu cu socotéla, cum odata principiile Ludovicu Napoleone Buna-partie, presiedinte alu republicei france-se, luá bunurile familiei de Orleansia pentru „folosulu publicu“) imputandu lui Bismark cá man'a dsale intriga in Spani'a, Romani'a, Egipetu scl si compatimindu (se întielege: cu compatimire oficiósa) pre natiunea germana carea, de-ar ajunge tóta sub caciul'a prusului, si-ar perde libertatea si cultur'a. Acésta lupta de condeie, este crancena. In ade-veru, pana acum nu curgu siruri de san-ge, ci numai siruri de tinta; si neci nu remanu veduve de catu cele gasce veduvite de pene, pentru a le pune dreptu condeie pe altariulu patriei, ca se fie provisiune redactiuniloru oficióse. Dar vediedu aceste atacuri, chiar nevrendu cauta se ne întrebámu daca denselepotu se fie presemne de pace?

Multu se vorbesce despre o alian-tia între Franci'a si Itali'a, pentru care ar fi inceputu a negociá suveranii acestoru tierii între sine, de a dreptulu, esch'índu medilocirea diplomatiloru. In virtutea aliantiei, Itali'a ar fi se dobandéscá din o nóua rotundire a Austriei de catra médiadi, éra Austri'a ar primí desdaunare in Germani'a. Oficiósele demintiescu faimele despre asemene negociatiuni de aliantia. Bagu de séma, daca diplomatii si ministrii sunt eschisi de nu sciú ce se face, apoi oficiósele vor fi sciúdu! Dar fie ori cum, merita atentiune cercustanti'a cá regele Italiei, inviatu a face visita orasiului Palermu in Sicili'a, respunse cá nu póte primí din caus'a multimei afaceriloru, de órace orisontele politicu e turburatu. Vor fi óre presem-ne de pace?

Walewski a cam intardiatu de n'a sositu anca pana acum la Paris cu respunsulu Greciei. Se dice cá regele Ge-orgiu cu ministrii sei cei nuoi a primitu declaratiunea conferintiei europene. Dar cu tóte acestea, precum am mai spusu, poporulu grecescu si cele lalte popóra din orientu se agita; si ne întrebámu da-ca agitatiunile sunt presemne de pace?

In adeveru, pacea nu e amenintiata nemedilocitu, cáci diplomatii mai nego-

tiéza, mai terguescu despre sórtea popóraloru; densii sunt negociatorii (cum ar dice romanulu: grecii) politici. Apoi dica-l'a este cá: „pana nu se cërta grecii, pana atunci tergulu nu se sparge.“ Vom vedé ce vor dice acei greci politici la respunsulu Greciei! In casu de cërta, conflictulu anevoia s'ar poté localisá între Turci'a si Greci'a, cáci — precum vediu-ramu — presemne contrarie pazei sunt in Europ'a pretotindenea, si cine póte se cunoáca cele din lantru ale ómeniloru, cine póte se scie cati sunt cari ascépta numai ocaziunea? — Dorintiele de pace ale popóraloru n'au prè multa valóre in acele tieri absolutistice (si sunt fórte multe absolutistice, unele spoite cu forme constitutiunali) unde despre pace si batalia decídu numai cati-va putieni, ajunsu in capulu statului.

Episode

de la conferinti'a natiunale din Temisióra.

(a) In viéti'a politica noi Romanii, mi se ímpare cá ne aflámu in stadiulu copiiloru ce incepu a se luá strinsu la scóla si la studie serióse. Mam'a sórtea, buna rea, cum a dat'o Ddieu, ne-a luatú acum cu vérg'a din deretru si ne mena si ne stringe, se ni invetiámu lectiunea! Cine nu vre se invetie, se propasiéscá, este lovitú, isbitu la o parte; timpulu trece preste elu si-lu lasa ingenuchiatu si portandu tipulu unui magariu la gutu.

Reportatoriulu speciale alu Albinci a descriu conferinti'a natiunale din Temisióra — obiektivminte, ca unu díaristu ce a asistatu la esame; se-mi fia si mie iertatu a descrie unele si altele precum le-am observatu si priceputu in acea scóla politica, din alu meu puntu de vedere, adeca ca omu de partita, privindu si de dupa culise.

Mai antaiu asiú dorí se splicu: cum a intratu punctulu alu patrarea, referitoru la articulu de lege XII din 1867, in program'a propusa de dlu Dr. Al. Mocioni si primita de adunare dupa o lupta destulu de infocata?

Este cunoscutu, cá mai multi dintre cei mai de frunte barbati natiunali, buna óra chiar si Babesiu, au fostu pururea pentru ignorarea acelu articlu de lege in program'a nóstra, pretindendu, (cum s'a dedatu a dice Esc. Sa metropolitulu Siaguna,) cá — de multe ori este bine se ne tiena contrárii nostri de cam orbi si prosti. Si in conferintiele premergatórie conferintiei publice s'a desbatutu fórte lungu si seriosu acésta cestiune; totu insulu a recunoscutu, cá — articulu de lege XII este isvorulu reului, temeíulu sclavagiului nostru natiunale, dar fiindu cá totu insulu recunoscéa asisidere, cá acelu articlu de lege este si basea sistemii de statú in monarchia, érá pré greu a se decide pentru atacarea de a dreptulu si pre facia a acelu articlu de lege. In fine inse a invinsu argumentulu tenerului nostru atletu natiunale Dr. Al. Mocioni, cumca — indesiertu vom amblá noi a ne peface cá nu vedem, de unde vine reulu, cáci prin acésta precum pan' acum'a nu castigáramu nemi'a, asié si mai departe — nu vom castigá alta, de catu cá — unii ne vor tiena de prosti, altii de fricosi; un'a mai reu de catu alt'a, fiindu ambele cele mai mari slabitiuni in lupt'a politica, etc. etc. Dup' acésta apoi, se primí combatarea acelu art. de lege din punctulu de vedere alu natiunaltatoru, si se fece din alta parte propunerea, ca — asié-da-

ra se se combata elu totu pentru acelu cuventu si din punctulu de vedere alu autonomiei patriei; si asié se primí adaugerea particelui „si“, carea esprime acésta. Astfelu a intratu punctulu alu 4 in programa —

Ca a dóu'a episoda am se spunu o istoria despre dlu Misiciu. Densulu este candidatul partitei stange centrali in Temisióra. Alegatorii nostri aci nu potú decide fora ajutoriu din partea strainiloru, dar strainii cati se ingagiasera pentru Misiciu, se temeau, nu cumva densulu se se tiena pre sub ascunsu de partit'a nóstra natiunale! Dlu Misiciu érasu, in critic'a sa pusetiune si totu o data adapatu de micu cu pré multe simpatie, asiú poté dice cu o amóre órba catra magarii, — nu sciá, cum se se pórté facia de partit'a si program'a natiunale, respicata acú pre facia?! Amicii sei romani i dáu suatulu, se se absenteze, fiindu cá vreu a-lu crutiá. Intra'ceea o turma de alegatori nemti, pricependu perplexitatea candidatulu lorú, se pusera de-lu provocara de a dreptulu, ca densulu — *nesmíntitu se se infatisieze in adunarea romana si se-si dee acolo pre facia credinti'a sa politica, pasindu adeca in contra programei si solidaritatei natiunali!* Dlu Misiciu nu remase, de catu a face asié; dar romanii nu i-o luara in nume de reu, de óra-ce ei pre Misiciu nici candu nu l'au tienstú si nu-lu vor tiena de omu cu trupu cu sufletu alu lorú. —

Totu asemenea se vorbesce cá ar fi fostu comandati a se infatisiá si a se opune torintelui comunu natiunale dnii At. Ratiu si Vic. Bogdanu, firesce din parte contraria, adeca din partea deákistiloru, cu cari sunt ei ingagiati.

Inca una aparitiune de mare insemnătate. Este unu lucru sciutu si cunoscutu, cá si Mocionesci, si Babesiu si mai toti cei mai de frunte barbati conducatori ai nostri, s'au aretatu pururea plecati la impacatiune si compromise cu veri care partita unguéscá, asié-dara si cu partit'a de la potere; si — Babesiu ocaziunalminte atinse acésta respicatu si in conferintia. Dar se ridicara voci contrarie, anume Misiciu cerú, ca compromisele se se faca numai cu stang'a centrale, cu partit'a dsale; éra Alessiu Popovicu si Stanescu pretinsera, ca cu partit'a lui Deák, partit'a de la potere, *nici intr'unu casu si sub nici o conditiune se nu pactámú.* La aceste esseptoratiuni, ceva-si patimóse, totu publiculu prorupse in cele mai scomotóse aplause si fece o grandiósa demustratiune contra guvernului si a deákistiloru. prin ce dovedí, cá in acésta partita nu mai are nici cata incedere! — Acest'a este respunsu celor'a, cari credu cá publiculu romanu nu cugeta, nu pricepe nedreptatile ce i se facu prin guvern si legalatiune, séu — n'are curagiulu d'a-si pronuncie verediculu seu asupr'a impiloriloru sei natiunali! Se ni insemnámu bine cá acésta demustratiune publica a fostu, precum am atinsu mai susu, de a dreptulu in contra parerei lui Babesiu si a dloru Mocionesci, o intemulare acésta ne mai pomenita in adunările natiunali, carea deci tocmai dovedesce, cá iritatu este poporulu si inteliginti'a lui contra stepanitoriloru de adi si a politicei lorú dusmanóse! — Cu tóte, tactulu si védi'a conducatoriloru conferintiei, au sciutu paralisá torintele indignatiunei pasionate, si — se lasá liberu si nerestrinsu dreptulu de compromise cu veri-care partita politica! —

In fine nu potú a nu atinge si a ac-

centuá interesulu comunu si generale, ce se manifestá in conferintia pentru *Ardealu si autonomi'a lui*; d'alta parte despre pretiulu si condamnarea ce o pronunciará unii pentru intieliginti si conducatori lasi si incapabili, unii chiar perfidi, ai natiunei nóstre din Ardealu. Intieliginti'a si conducatorii natiunali din Banatu si Ungaria fecera facia de caus'a Transilvaniei tocmai contrariulu de ceea ce facusera intieliginti si conducatorii ardeleni la 1861—1865 facia de caus'a romaniloru ungureni si banatieni; ai nostri dechiarara caus'a Transilvaniei de *caus'a nostra a tuturor'a*; pre candu politiciii cei mari din Ardealu pre la 1863 si 1864, cu dlu Bariú in frunte, pronunciaru, cá — in interesulu causei lorú proprie nu se potú interesá de noi si de caus'a nóstra! Asta politica gresita de atunci a fratiloru nostri, politica inspirata de Nádasy si Reichenstein, si-resbuna astadi amaru! Numai de am invetiá pentru viitoriu!

Resolutiunile

Conferintiei natiunale generale din Temisióra: *)

Resolutiunea I.

Se respica multiamire Dsale dlui Antoniu de Mocioni pentru conchiámarea conferintiei; totu o data se dechiara recunoscintia tuturoru membriloru ilustrei familiei de Mocioni pentru trecutu si incedere pentru viitoriu, cu rogarea, cá densii, séu cate unulu dintr' ensii, si de aci nainte pururea, de cate ori va cere trebuinti'a, se-si radice vócea si se adune si suatúesca si conduca intieliginti'a poporulu in lupt'a pentru natiunaltate.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea II.

Se respica votu de incedere si recunoscintia publica deputatiloru natiunali de la díet'a trecuta, cari votara pentru proieptulu de lege combinatu in caus'a natiunaltatiloru între deputatii romani si serbi; acelu proieptu de lege se dechiara de alu conferintiei; elu se va sustiené si aperiá si mai de parte cu tóte midilócele legali.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea III.

Se recunósce de unu medilocu legal eficace si se va infintiá o partita politica natiunale de sine statatória, ai ca reia membri se nu steé in legatura si solidaritate cu alta cáre-va partita politica.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea IV.

Se statoresce urmatori'a Programa pentru partit'a politica natiunale de sine statatória:

1. Solidaritate cu natiunile patriei de asemene interesu.
2. In caus'a natiunaltatiloru tienera la proieptulu de lege alu deputatiloru romani si serbi de la díet'a trecuta.
3. In caus'a Transilvaniei tienera la cunoscutulu proieptu de resolutiune alu deputatiloru romani.
4. Fiindu cá dupa esperintiele de pana acum n'a potutu a nu fi observatu unu felu de nescu internu între art. de lege alu XII din 1867 si între negatiunea egalitatei de dreptu pentru natiunile nemagiare: din caus'a acésta

*) Fiindu propunerile si resolutiunile, cuprinse in Díet'ulu particularu, ce publicáramu in nr. trecutu, — autentice, si fiindu aceste resolutiuni scóse din aolu díet'ulu, revedite si aprobate prin unii membri ai conferintiei: credemú a le poté tiena si acestea de autentice. Red.

este detorința partitei naționale, a privi acestu artichu de lege si din acestu puntu de vedere si a-lu combate cu tôte medilócele legali.

5. Spriginirea programului naționale alu croatorilor in privința autonomiei țerei loro.

6. Regularea municipieloru pre basea cea mai lata a democratției si autonomiei.

7. Adoptarea principiilor liberalismului si democratției in tôte sferile organismului vietiei publice.

(Primita in privința punturilor 1, 2, 6, 7, cu unanimitate, in privința punturilor 3, 4, 5, cu o majoritate aprópe de unanimitate.)

Resolutiunea V.

Intruatiunile ce se facu naționalistiloru romani din diferite parti contrarie, casl cum caus'a loro naționale si misicariile si luptele intru interesulu aceleia, ar cuprinde atacuri contra tronului, patriei si constitutiunei, — ca unele ce stau in contradicere cu caracterulu, cu totu trecutul si presintele națiunei romane, si asié-dara ca neintemeiate, ca calumnié tendentióse, intru interesulu patriei se iéu la cunoscintia cu cea mai viua parere de reu, fiindu ele calificate d'a ingreuiú si perichitá desvoltarea si fericirea patriei comune; éra intru interesulu adevéruului se respingu cu tóta resolutiunea.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea VI.

In lupt'a pentru naționalitate, Romanii din Ungari'a si din Banatu facia de alegeri si de dieta vor urmá politic'a de activitate.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea VII.

Candidatii si respective deputatii naționali au a se oblegá cu parol'a de onóre, cumca se vor tiené de partit'a naționale, si de program'a ei.

(Primita cu voturi aprópe unanime.)

Resolutiunea VIII.

Nici unu deputatu naționale nu póte primí vr'unu oficiu de statu.

(Primita cu unanimitate.)

Resolutiunea IX.

Pentru privighiare asupr'a alegérilor si conducerea si spriginirea loro in tóte, intru interesulu partitei naționale, se va infintá —

1. Unu comitetu centrale in Temisóbra de celu pucinu 15, celu multu 25 membri din locu si de prin parti; — éra prin medilocirea acestuia se vor infintá

2. Comitete naționale particulari in tóte comitatele, unde nu existu inca; — mai departe prin staruinti'a acestor'a se vor infintá —

3. Comitete cercuali prin tóte cercurile si cominele, cari comitete vor stá intre sine in atingere, in legatura si in conlucrare cu comitetele comitatense si respective cu comitetulu centrale.

4. Comitetele cercuali vor avé nemidilocit'a ingrigire; ele vor lucrá si de a dreptulu si prin comitetele comunali; ele vor conduce la inscriere si votare pre alegatori, si totu ele vor midilóc adunari pentru a pune candidatu si a-i luá acestuia parol'a naționale, precum si pentru veri caré alta trebuintá.

Candu unu cercu n'ar avé candidatu naționale séu nu s'ar poté intruní pentru punerea unui atare, elu, respective partit'a naționale de acolo, va face apelu la comitetulu comitatense, resp. centrale, si acest'a va intrevéni cu suatulu seu si cu conlucrárea sa.

5. Comitetele sunt impoterite a incheidá compromise cu alte partite politice — intru interesulu alegériloru naționali; comitetele cercuali inse pururea numai cu scirea si pre langa suatulu comitetului superioru. (Primita cu unanimitate.)

De sub Mesesiu 7 fauru.

Obstupere omnes)

(*a) (Conferinti'a generale a cottului Solnócu de mediulocu) precum amintí

in ultim'a mea corespondintia, s'a tienut in a 28 l. trecute in comun'a Babi'a. Locu de unu trecutu bunu, comuna unde Selagienii de la inaugurarea Constitutiunei magiare serbara multe conferintie de mare insemnate. Nu e mirare dara déca aici veduramu acursi unu numeru frumosu de intieleginti din comitatu, intre cari numeraramu si pre Sp. d. A. Bud'a noulu inspectore scolaru a Selagiului. Inainte inse de a deliniá pe scurtu acésta conferintia nu neinsemnata, fie-mi iertatu a reflectá la nescari antecedentie ce, in unu comitatu românescu ca alu nostru, nu se potu trece cu vedere.

In intielesulu conferintiei nóstre avute in Zelahu 11 si 13 jan. 1869, cu conchiama-re conferintiei generale, in care se ne suatim: óre in urmarea tractarei scandalóse a membriloru magiari, romanii mai vor se ie parte la agendele ulterióre ale comitetului comitatensu ori ba? si cine se ni fie candidatu de deputatu si alte lucruri de acésta natura, — fu insarcinatu M. o. D. Vasiliu Popu prota in T. Santou. Desí totu cursulu conferintiei nóstre fu datu publicitatii tiparindu-se in Zelahu, m. o. d. conchiama-toriu mergendu inca de la conferintia, fu urmarit de unu panduru comitatensu in deplina parata, inarmatu din talpi pana in dinti, cu o epistola a vicecomitelui Ludovicu Pelei (omu de partid'a stanga, a acelu Pelei care in anulu 1867 in nemarginit'a sa intieptiune juridica ordoná celu in eternu remarcabilu brachiú de 6—700 de ómeni inarmati asupr'a Bobotaniiloru neinarmati si nevinovati, si care in anulu curinte ii numi pe membrii romani a comitetului de masce larvate, persóne larvate, pentru cá cutezara a-si aperi drepturile loro si a națiunei loro in comitetu) prin care adunarea romana se opresce. Renumitul Pelei desí s'a informatu despre totu cursulu conferintiei nóstre din Zelahu, totusi scrie in ordonantia sa, mandru cá-i succede de a mantú patri'a de vre-o conjuratiune catilnaria, cá: audindu (... celu fara de lege nu vre se intieléga) cumca m. o. d. V. Popu ar fi concreditatu cu conchiama-reá unui conventiculu (? fórté bine dle vicecomite!) in care romanii s'ar suatú contra legiloru patriei (óre?), deci (josu cu caciulele) elu in virtutea legiloru (constitutionale) din 1595 s. a. s. a. bazaconii, opresce tienera conventiculu sub crim'a nefidelitatii. M. o. d. Vasiliu Popu, firesce, i-a datu respunsulu meritatu, si aceea cá conferinti'a se va tiené.

Acum dle vice-comite Ludovicu Pelei, care cu asta ordonantia atotpoternica mai adausesi o floricea in cunun'a meriteloru triste ale dtale fatia cu națiunea romana, te intrebámu, óre astfelu de ordonantia, basata pe sciri din ventu, avut'a locu ori ba? si déca nu, estmodu óre se inaltia védi'a si auctoritatea postulu celu ocupi, ori se compromite? obstupere omnes intentique ora tenebant! Déca L. Pelei ar grigí numai pe diumetate asié de tare de sigurantia comitatului, atunci adevéru adevéru dicu: nu am avé lipsa de statariu! inse incedaru „salus reipublicae suprema lex esto“ si acésta o amenintia romanii, atunci candu intr'unu modu pacieu si iertatu prin lege cutéza a se aduná si a se suatú despre existintia loro naționale! Manca romane colaci dualisticii austro-magiari, bé vinu din celariulu dlui L. P. din anulu 1595, taci molcoma si te insufletiesce atunci candu ti va concede fratele teu celu de cruce — Pist'a!

Conferinti'a amintita se si tienú in 28 l. tr. sub presidiulu Rdiss. D. Ioanu Cuucu sen. in fiint'a de fatia a flórei intieligintiei Selagiului. Mai nainte de tóte se puse si se desbaftu laudat'a epistola a vicecomitelui primariu si respunsulu datu la acésta, rezultatulu fu cá toti primiramu responsabilitatea pentru acésta; dupa acésta se luá la analiza conclusulu conferintiei din Zelahu, si dupa dispute de vre-o trei óre, cu majoritate de voturi se enuncia: cá membrii romani a comitetului comitatensu se ie parte activa (mai activa de catu pana acum'a) la agendele comitetului, ni-suindu-se a se infatisá catu mai numerosi si a aperi din poteri drepturile competente naționale.

Totu cu acésta ecasiune, de catra unu comembru fu prezentatu conferintiei unu memorandu frumosu tractatoriu de noi, indreptatu catra intieleginti'a romana, care dupa putiena desbatere si coregere fu primita si scrisu de toti cei de fatia, decidiendu-se a se dá publicitatii. Acú se procese la desemnarea candidatiloru si ca rezultatulu fura enunciatu

prin presidiu; la Cehu: d. Mihai Popu subjude cercualu; la Jibou: M. o. d. Vasiliu Popu prota in Santou; la Tasnadu sp. d. Ioanu Cuucu jun. Adunarea li urá lungi se traéscu. Ací am se observu cá conferinti'a la desemnarea candidatiloru a luat de cinosura, pre langa capacitate, mai alesu potintia de a reesi; si in adevéru, din acestu puntu de vedere abié am fi potutu affá altii mai apti, atunci candu contracandidatii despunu si de rang (la Cehu e br. Wesselényi) si de potere materiale si morale nespusu de mare (la Jibou G. Urházi si L. Dull; la Tasnadu Lassló Imre si G. Beretzky.)

Dupa acéstea, conferinti'a cam pe la patru óre se asiediá la prandiu, unde nu lipsira neci toastele: pentru imperatu, patria si națiune, deputati, membrii conferintiei si alti barbati destinsi víi si morti a națiunei romane.

Érá o placere in adevéru ddiéscu a vedé membrii romani adunati din tóte partile comitatului cum si-dau „mana cu mana“ pentru aperiarea si eluptarea drepturiloru sante ai națiunei. „Morimú mai bine 'n lupta cu gloria deplina“ suná din tóte partile „de catu se fimu selavi éra si in vechiulu nostru pamentu;“ si cum ar fi si potutu fi acésta altmintrelea atunci candu acum'a, nu ca pana acum, prin legea de uniune si de egalitate ododata ni e atacata si independintia si chiar spiritulu existintiei naționalitatiei nóstre: — limb'a, unu tesauru pentru care romanulu in toti timpii s'a luptatu mai multu, de catu pentru vietia; unu tesauru care nu au cutezatu a-lu atacá nici órdele barbare; unu tesauru ce nici magiarulu imbracatu in pele de animalu, nici dupa acéa unu ciclu lungu de secle — pana in 1848 candu o pati reu, — n'a cutezatu a-lu atinge atatu de temerariu casí acum'a in anulu Domnului 1869 lun'a Andrea!

Nu potu se retacu ací alipirea si iubirea ce o documentá conferinti'a catra fíii cei mai bravi din acestu cottu, a nume Sp. dd. A. Buda, Georgiu Popu si Georgiu Filep, care toti trei parte cu poterea spirituale si materiale, parte cu resolutiunea loro barbatéscu de pana acum, numai onóre si respectu ni-au castigatu; toti fura unisono intre aplause candidati de deputatu, dara durere! de astadata nici unulu nu fu in stare a poté primí.

Inca unu incidinte nu-lu potu trece cu vederea, care e cá: intre fíii romani a acestui cottu nu mai existe nici o disonantia in pareri, neintielegerea ce se escá in timpii trecuti, conferintiei i succese a o compune spre multamirea tuturor'a. Asié se fie! Membrii conferintiei sér'a tardú intre stringeri de mani anicabile, plini de cele mai bune sperantie se dusera care in catro. —

In fine cu parere de reu trebuie se amintescu cá M. O. D. Gregoriu Popu protopopu in Basesci nu ni onorá conferinti'a cu presintia sa; in adevéru cei doi fíi bravi ai lui S. si E. Popu fura de fatia, dar noi cu totii am fi doritu si presintia lui. —

Dupa acéstea, de la singuratecele cercuri electorale si zelulu ce-lu vor desvoltá, aterna óre se reesimú cu deputatu ori ba?

Comisiunea centrale electorale in 1 febr. a. c. tienú alta siedintia in caus'a agendelorú alegéerii; aici in urmarea rescierii ministeriale abatendu-se de la terminii desfípti mai nainte, in intielesulu legiloru din 1848 V. §. 17 a decisu ca: cemplariile conscierii se se sustérna comisiunei in 1 martiu, espunerea in locu publicu si reclamatiunile se se intemple de la 1—7 martiu; éra pentru cercetarea conscieriloru si indorsarea reclamatiuniloru comisiunea centrale electorale se tiena siedintia in a 8 si dilele urmatorie ale lunei lui martiu. —

Cu acésta ocaziune amu se spunu cá denumirea Sp. d. Alesandru Bud'a de inspectore scolaru peste Selagiu si Chioru, in romanii de aici au facutu cea mai buna impresiune! Unu barbatu in tóta privința mai aptu, si cu capacitate, cu esperiintia si cu energia, nici dorí nu am potutu. Credemu si scimú cá scótele romane peste totu stau reu, dara ca undeva cultur'a poporului se fie mai negléscu de catu togma in acéste parti, inca nu credu se afirme cineva. In acésta stare a lucruriloru de dóce ori ni-e bine venita denumirea amintitulu domnu la postulu de inspectore. Cultur'a e basea fericirii fiesce carui poporu, acésta i dá bratia tari si vengióse, potere materiale si spirituale, fora acésta nici unu poporu nu s'a potutu sustiené unu timpu mai indelungatu pe teatrulu evinimentelorú

lumei; deci fiesce-care poporu iubitoria de existintia, aici trebuie se-si puna tóta silinti'a. Astadi candu si barbarii striga: scóle, romanii trebuie se strige mai tare de catu ori candu ei au si strigatu si striga necontentitu, dar constelatiunile politice nu prè dau audiu tipetelorú lui; diregatori magiari, administratiune magiara, limba magiara totu atati factori, cari nu numai cá nu au lipsa de cultur'a romana a poporului romanu, ci toem'a din contra. —

Mari sunt greutatile cu cari are de a se luptá unu inspectore de scóle romanu in acéste parti, si toem'a pentru acésta scimú stimá multu curagiulu bravului nostru barbatu, nainte caruia de siguru nu a fostu necunoscutu acéste greutati, déca inse se va apucá de lucru cu energia si zelu, déca M. o. d. protopopi, preoti si intieliginti'a i va intinde cu sufletu mana de ajutoriu, credemu deplinu in triumfulu causci; si abié este terenu pe care poporului romanu unu moritoriu se-i póta face mai multu bine de catu chiar terenulu instructiunei! Noi ne retienemu de asta-data de analiza ulterióra a acestui lucru, ni prometemu inse a tiené in evidintia tóte mesurile luate de catre noulu inspectore scolaru in interesulu instructiunei, care apoi bune séu rele cum vor fi, le vom dá publicitatii. Unu modu instructivú Eötvösianu, departe se fie de noi!!

Orestia, 9 februaru.

(Comentariu fratietatei magiare.)

Astadi a fostu conchiama-ta adunarea scaunului nostru pentru a se contielege despre compunerea séu neocompunerea comitetului centralu cu privire la gatierea conscierii alegatoriloru de deputati la diet'a Ungariei. Dupa ce se adunara reprezentantii aloru 13 comune din scaunu, cate doi individi de fie care comuna, romanii ca reprezentanti ai scaunului, toti se intrunira la una conferintia in casin'a romana, impreuna cu intieleginti'a din orasiu. Pe la 11 óre ante de médiadi fusera invitati a merge la casa magistratului urbanu si scaunulu spre a incepe lucrarile, unde mergendu, aflaramu sal'a magistratului plina de membrii comitetului urbanu, si adeca 26 membri din orasiu fatia cu 26 membri din scaunu. Judele substitutu alu scaunului si orasiului Nagy Ignatiu deschise adunarea cu o vorbire lunga in limb'a Magiariloru, pre care ascultatorii nu o intielegeau. In asta vorbire amintí despre insarcinarea ce o are de la locurile mai nalte pentru prelucrarile pregatitóre la alegerea deputatoriloru la viitórea dieta Pestana. Vorbirea apoi si-o traduse in estrasu in german'a si roman'a. Dupa acea luá cuventulu D. protopopu Bercianu reprezentantele comunei Cugiriu, care intr'o cuventare bine nimerita aretá cá au venitu in urm'a chiamarii si alegéerii cu care l'a onoratu comun'a Cugieriu si impreuna cu reprezentantii tuturorú celor'a lalte comune voesce a pasi la prelucrarile ce sunt puse nainte, inse mai antaiu vre a se alege din partea orasiului numai 6 membri, dupa datin'a si usulu de pana acum, ceia lalti membri din comun'a orasiana se nu aiba votu neci cuventu. —

La acéstea respunde judele scaunulu, cá densulu au corespunsu cu ministrulu Wenckheim, si acésta l'a indreptatitu a alege atati membri din orasiu, cati vor fi din intregu scaunulu. Dupa acea luá cuventulu secretariulu județialu M. Dobo care cu punctele regulative a mana combatú inviatiunea ce si-a castigat'o judele scaunulu de la ministru, aretandu cá legea indreptatiesce espresu, celu multu 6 individi din orasiu si cate 2 din fie-care comuna, la astfelu de lucrari, si cá daca calca atatu legea catu si prassea de pana acum, romanii vor paresí sal'a, si protestandu nu vor recunósce astfelu de lucrari, contrarie legéi. — Toti romanii, in numeru de 25 impreuna cu unu sasu din scaunu, se departara, asternura protestulu loro atatu comitelui națiunei sasesci, catu si catra ministru Wenckheim. Judele regiu scaunulu alése comitetu centralu, intre care 20 romani, 10 unguri si 10 sasi, provocandu pe romani a depune jurementulu. Acésta 8 la numeru cati erau de fatia, dechiarara de odata cá nu voiescu a recunósce unu comitetu ce s'a formatu contra legéi, si cá nu primescu neci punerea juramentului, ceia lalti membri ai acestui comitetu sunt din scaunu, s'a trimisú dupa densii ordini pentru a vení si a luá asupr'a le insarcinarea puse de altii pe capulu loro prin calcarea legéi; inse suntemu siguri cá afara de unu romanu, a nume Ioane Stoian din orasiu, care singuru a emigratu in castre-

le straine, pucindu si juramentul s'a lipsitu de cunun'a ca Martirulu care au esitu din Iosierulu Sebastiei. — Astu-feliu conlocuitorii magiari nebagendu s'oma neci de prasea de pana acum'a, neci de lege chiar, care in punctele regulative din a 1805 punctu 12 apriatu indreptatiese pe orasiu a se representá numai cu 6 individi la astu-feliu de adunari, cu forti'a calcandu legea, continua lucrarile pregatitorie la dieta. Ce va veni de la locurile mai nalte? nu scimu; atata scimu ca noi la o astfeliu de lucrare fortiaata, facuta prin calcarca legiei si sugrumarea dreptului, nu vom lua parte.

B—a.

Bai'a de Crisiu, 8 fauru.

Domnule redactoru! Permite-mi ca se incepu si io a-ti face ore cari comunicari, — si-ti promitu ca comunicarea mea de d'astadata va fi cu atatu mai de interesu, cu catu este adeveratu, ca DT'a intocma te vei interesá d'a vedé acea interesanta comunicare. Voiu se-ti scriu despre miscari electorali! Este la rondulu dilei, vei dice DT'a, asemene miscare acum d'a lungulu si d'a latulu tierii unguresi si a Ardealului. Ei! dar se nu perdu timpul si se nu desplacu scriindu nemica.

Miscari electorali la Zarandu! lucru necunoscutu aici in prassa, pote chiar de d'in ante de 1848 anume la a. 1861 acestu Comitatu n'a alesu deputati la diet'a d'atunci, caci in fapta apartienea Transilvaniei, dicu, atunci in fapta, caci legalmente apartiene si astadi; — asiá la a. 1861 in fapta nu puteau Zarandani cunosce miscaminte electorali; — la anulu 1863 pentru diet'a Transilvaniei Comitatu Zarandu nu era convocatu, asiá n'avendu a alege deputati nu putea se cunosca miscari electorali; asiá asemene cu diet'a transilvana de la Clusiu 1865. — Veni inse diet'a unguresca la 1865. Se ve mirati inse Domnule redactoru! Comitatu Zarandu fiindu chiamatu si elu acolo, alese deputati, si totusi Zarandani nu cunoscera anca miscaminte electorali, si pentru ce? pentru ca intrig'a purure straina romanului, n'apucase a atacá simtiemintele alegatorilor, ci unirea era perfecta, anim'a fiacaruia linisita si patrunsa d'un'a si acea-si convingere fara nici o banuicla d'a fi espusa la o tentatiune. Nu me potu conteni, die redactoru, d'a nu-ti face aceta descoperire si d'a nu mai adauge ca la a. 1865 candu cu alege-rele de deputati si respective timpul de preparare pentru acele alegeri, totu Comitatu nostru era atatu de paciatu ca intr'unu timpu de generale indiferentia; ci nu era aceea indiferentia, da era o sciintia de profunda convingere nealterata nici de-o voce ori simtiementu contrariu. Opiniunea publica atunci, fara nici o intrunire, fara nici o manifestare, se crease particularminte, si particularitate — s'a vediu la alegeri — erau atatu de unisone si d'un'a si acea-si convingere, catu rezultatulu esitu din alegeri a portatu si profesatu tote dorintiele romanesci, pe langa procedur'a cea mai linisita, nu cu sgomotu dar cu profunda tacere. Eta ca la a. 1865 miscari electorali — dupa cum se precepu in tier'a unguresca nu numai, dar nici cu o incordare catu de pucina — nu se iveau si nu erau in Zarandu. Timpu acestu din urma, de dulce suvenire, inse astadi . . . astadi deplangemu liniscea perduta si ingrigiriu devinu munti. — Pote noa, fiindu ne dedati cu invresibiri, cu calumniari, cu cortesii, se paru aceste monstruose, si in realitate potu fi numai uriciose — in fine am preferi starea de mai nainte. — La urm'a impartesirei mele voi reveni la acestu punctu, ce a scambatu liniscea nostra in neodichna si neastemperu, —

Ieri la 7 fauru s'au inceputu conscrierile de alegatori in ambe cercurile electorale ale acestui comitatu; am acursu si io cu mai multi indreptatii spre a ne conscrie la Halmagi, — deci Domineca demanetia pe la 10 ore se incepura conscrierile, si era de mirare ca alegatori venisera in prim'a di, — se pote da ca socotela ca s'au adunatu pana la 6—700 alegatori. Intre ceia lalti erau si cativa inteligenti d'acii din Bai'a de Crisiu, si in special si fostulu deputatu dietalu D. S. Borlea. — D'abié multimea alegatorilor observá presenti'a fostululu deputatu, dupa terminarea conscrierei pentru demanetia, cu totii venira a saluta pe fostulu deputatu, si jalusi de densulu pentru unele faime, a dá simptome de miscaminte electorali facendu-i ovatiuni, si provocandu-lu ca se primésca si pe viitoru manda-

tulu de deputatu. Din incredintierea mai multu alegatori o comisiune din preuti si civi sub-conducerea meseriasiului D. Georgiu Mihalovicu invitá pe D. Borlea ca se asa subcerulu liberu intre alegatori se-lu vedea si se i descopere simtiementulu lor. Satisfacendu-se provocarii memorate, D. G. Mihalovicu intimpiná pe D. Borlea cu o cuventare improvisata, pre bine nimerita, in care a aretatu apretiurea a tota activitatea dietale a Dlu Borlea, enumerandu un'a cate un'a causele intru cari a luptatu cu celu mai perfectu consentiementu alu comitentiloru sei. De sine se precepe ca ivirea Dlu Borlea intre astfelu de aderinti a fostu salutata cu urari frenetice; — in fine susmemorati alegatori cu unu grau si vointia au cerutu Dlu Borlea, se primésca mandatulu de deputatu si pentru diet'a viitoare. — Atatu frapatu catu si neascoptatu Dlu Borlea a multiamitu alegatoriloru pentru increderea ce i-o manifestá, si improvisatu, pe catu am potutu alege, a ttenutu catra multimea adunata discursulu ce-lu acudu aci /- pentru eventuala binevoitore publicare.

Domnulu Alesandru Siuluti avendu cati-va amici la prandiu, se dice ca s'a incoronatu aceta di cu o pre frumosa solenitate, caci din ans'a ne acceptata s'au desvoltatu toate ce respicau incedere in deputatii fosti, candida amore nationala si patriotica. — Julusi'a alegatoriloru pentru fostulu lor deputatu s'a desvoltatu din unele faime surde, ca ar face a se candida in acestu cercu Dlu Toma Costinu, secretariulu comitelui Haller, — intru adeveru noianca amauditu despre asemene intentiune, ba mi se pare ca am si cetitu. Eta funtele miscamintelor electorali. Dar vine si cam de risu cum Domnulu Toma intentuinea a-si pune candidatur'a intr'unu cercu care nu-lu cunosce si necunoscentia este reciproca, si mai alesu atunci candu persón'a Dsale necunoscuta, de candu cu D. Haller a devenitu odiosa, — ori cugeta ca vinulu dlui Haller va pote ameti capetele alegatoriloru? Se ioc a minte Dlu Toma, ca o data a retacitu, era retacirea de apoi se nu fia mai rea de catu cea d'antata.

Mai odata etal eta de unde se deriva, de se facu miscaminte electorali si in Zarandu, funtele lor vine de la inimicii nostri cari tentéza cu totu pretiulu ca se arunce intre noi discordie, chiar si cu mediuloce corumpetorie, d'aci jalusi'a poporului d'aci miscamintele, d'aci gravele ingrigiri si neodihn'a. Fia ca incercarile adversariloru nostri se remana vane!

Se Vi mai spunu, Die Redactoru, si acea, ce a conturbatu liniscea si odihn'a in acestu comitatu, — si potu se vi-o spunu in convingere curata, ca nu e alta cauza de catu denumirea lui Haller de comite supremu.

Cum ore, ministeriulu nu i-a placutu, ca de la a. 1861 in comitatu Zarandu s'a familiarisatu pacea, odihn'a, indostulirea ce aveamu de guvernulu comitatului, in fine nici o nemultiamire? acestui ministeriu i-a desplacutu ore ca ordenatiunile ministeriali se esecuta cu promptitudine? nu i-a sufegitu ca se nu vedea aici distrugeri, calamitati sociali, opusetiuni sistematice in contra sa? Nu credemu ca respunsulu ministeriulu ar fi afirmativu, si totusi ceia cate le aveamu nu i-au venitu la socotela, ci pe organulu naturalu d'acii a trebuitu se-lu scotia, si se puna pe dlu Haller, simburele neodistuliriloru in Zarandu.

O marturisimu dar in fati'a lumci, ca nu noi portamu vin'a daca s'au facutu intortocari si se periclitu indostulirea in Zarandu, dar — dabit deus his quoque finem.

Paganulu.

Reportulu Dlu Sigismundu Borlea catra alegatorii sei din cerculu Halmagiului, la 6 fauru 1869.

Domniloru si fratiloru! De candu sum ferice a servi in acestu comitatu, DVóstra de doue ori m'ati onoratu cu increderea: antaiu la anulu 1865 candu m'ati alesu de deputatu dietalu, si a doua ora in ver'a trecutá candu m'ati alesu de deputatu la congresulu din Sabiiu.

Prin aceta incedere m'am ttenutu forte fericitu, caci fratiloru, candu prin incederea unu cercu se alege deputatulu, totodata alegatorii pe alesulu lor lu redica la cea mai nalta demnitate, unde numai se pote redica unu cetatiunu, pentru ca sciti, fratiloru si Domniloru, ce e alegerea unu deputatu?

— ac'a este a alege pe unu barbatu, in a caruia mani, pe 3 ani pune unu cercu intregu tote sperantiele, tote drepturile lui, lu tramite in dieta ca acolo in numele intregului cercu se aduca legi si se se lupte pentru fericirea patriei si fericirea alegatoriloru, fora a-lu pote lua la respundere alegatorii pentru faptele lui in acci trei ani, dupa cum i dictéza anim'a si fora de neci o respundere si-continua activitatea sa. —

Eta dar ca alegendu-se cineva de deputatu; prin ac'a intr'adeveru s'a naltiatu la celu mai naltu gradu unde numai se pote naltia unu cetatiunu in tiéra constitutiunala.

Dar pre langa tote acestea, deputati'a totu odata este o sarcina forte grea, mai alesu deca alesulu este omu conscientiosu, caci acela diu'a noptea trebuie se se ingrigésca, ca alegatorii neci candu se se cãiesca pentru incederea cu cari l'a onoratu, diu'a noptea trebuie se se ingrigésca pentru a pote castigá drepturi poporului, pentru a pote micsiorá sarcinile cele grele, si asiá-dicendu nesupportabile a poporului: Cu unu cuventu a esoperá fericirea patriei si a poporului. Acestea sunt detorintiele cele de capetenia ale unu ablegatu peste totu, era in parte unu deputatu romanu, in diet'a din Pest'a, afora de acestea are anca si alte detorintie cari sunt mai grele de catu cele sus atinse, — si acelea sunt: ca unu deputatu romanu in diet'a din Pest'a are cea mai santa detorintia, cu abnegarea de sine, si pre langa ori si ce periclu, a se luptá pentru scump'a sa natiune, dulcea sa limba nationala si sant'a baserica si religiune, si aceste detorintie cu atata sunt mai grele, caci nefiindu noi in diet'a din Pest'a representati in proportiunea numerului celui mare a poporului nostru, o mana de ómoni, o mica trupa statatóre abie din 22—24 deputati, trebuie se se lupte in contr'a unu numeru de 400 de deputati contrari.

Domniloru si fratiloru! La anulu 1865 candu am fostu norocosu a fi alesu de DVóstra de deputatu, tote aceste necadiri si cu le sciamu pre bine, si pentru ac'a de o parte me tteneamu pre ferice de increderea DVóstra, dar de alta parte eram forte ingrigitu caci nu sciamu ca ore pre langa tota vofa si resolutiunea mea pote-voiu face destulu chiamarii mele ca deputatu romanu in diet'a din Pest'a, si pote-voiu implini promisiunea data DVóstra cu ocaziunea alegerii in anulu 1865, — caci bine vi aduceti a minte, cu acea ocaziune cu nu vi-am promisu alta, de catu ca me voi luptá pentru fericirea patriei si a poporului, pentru micsiorarea d'ariloru, pentru a castigá drepturi poporului, — mai departe ca me voi luptá pentru scump'a nostra natiune, pentru dulcea nostra limba romana, pentru sant'a baserica si religiunea nostra, si drepturile acestora, — vi-am promis, domniloru, aceea, ca me voi luptá pentru tote acestea, dar nu vi-am promis ca acestea le voi eluptá si respective le voi castigá, pentru ca bine am sciutu ca, castigarea acestora nu aterna de la mine, ci de la maiortiatea dietei, dar a me luptá pentru castigarea acestora: aterna numai de la mine.

Acum, domniloru si fratiloru! acci trei ani, pe catu timpu am fostu alesu de deputatu, au trecut, poterea mandatului a espiratu, si eu stau acum'a in antea Domniloru Vóstre ami dá socota despre cãile mele, pe unde am amblatu, catu am fostu in Pest'a si in Sabiiu, si despre tote faptele mele si activitatea atatu in diet'a din Pest'a, catu si in congresulu nationalu din Sabiiu, si stau cu sufletulu linisitu si cu fruntea inaltata, pentru ca consciintia mi dice: ca tote ce vi-am promis, dupa potintia le-am implinitu, caci m'am luptatu pentru drepturile poporului, pentru micsiorarea sarciniloru poporului, pentru fericirea patriei si a poporului, m'am luptatu pentru natiunea nostra, pentru dulcea nostra limba romana, pentru sant'a religiune, pentru autonomi'a baserice si a scolei nostre; — dar, do-rere ca pre langa tote ca m'am luptatu cu tota abnegarea de mine, afora de rezultatulu moralu, altulu adeca rezultatulu materialu nu vi potu areta, dar acestu rezultatulu moralu, domniloru, dupa mine este de mare importantia, caci dupa cum DVóstra sciti, o mica trupa abie de 24 de membri a fostu in dieta caratu romanu, serbi si unu bravu ratenu, s'au intrunitu si aliatu a ttené lupt'a in caus'a nationalitatoru, si aceta mica trupa, domniloru si fratiloru! spre uimirea tuturor'a, facia cu 400 deputati contrari a ttenutu lupt'a trei dile in-

tregi, si de aceta mica trupa m'am ttenutu si eu, folosindu-me de tota poterea ce o aveamu, si aceta mica trupa, fratiloru, in lupt'a sa ne-egala a castigatu forte multu moralmente causei nostre nationale, caci a facutu cunoscutu Europei ca in Ungaria mai existe, afora de natiunea magiara, si alte natiuni, si ca acele natiuni au si fiii lor proprii, cari fora privire la ori si ce periclu sciu aperá sant'a lor causa carea mai curundu séu mai tardu trebuie se invinga, pentru ca este causa drepta si santa. Deca dar, fratiloru, aceta mica trupa séu macar cea mai mare parte a soldatiloru acelei-asi, din vofa lui Ddieu si incederea poporului éra si se va intalni in diet'a pestana in a. c. intrunindu-se si continuandu lupt'a inceputa, am sperantia in viulu Ddieu ca aceta mica trupa, in drépt'a si sant'a causa pentru care se va luptá in venitoriu, va fi in stare a areta nu numai rezultatulu moralu ci si materialu.

Aceta fratiloru, cugetu ca o sciti cu totii, ca eu tocm'a asiá am venitu de la diet'a din Pest'a precum m'am dusu, adeca: m'am dusu ca omu seracu si protonotariu alu acestui comitatu si am dusu acolo o anima romana, apoi am venitu a casa, totu ca omu seracu si protonotariu alu acestui comitatu, si mi-am adusu inderetru totu acea anima romana, carea am dusu o la deschiderea dietei. Pentru mine dar, fratiloru, nu mi-am castigatu nimica, ah! pardonu am gresitu, am castigatu si pentru mine, dar acestu castigu fratiloru! nu l'am cercatu neci nu l'am meritatu: aceta este ur'a inimiciloru causei nostre, carea si pana acum in fapta s'a manifestatu, in se fratiloru, pana posedu simpatia bunului nostru poporu romanu, si pana opiniunea publica a nostra e pentru mine, ur'a inimiciloru pueinu me supera, ma chiar nemica nu-mi pása.

Se trecemu la congresulu nationalu din Sabiiu. Candu in ver'a trecutá me onorati a doua ora cu increderea DVóstra, alegendu-me de deputatu congresualu, nemica nu vi-am promis, pentru ca cu acea ocaziune n'am fostu si neci n'am potutu fi de facia, din acea cauza, caci pe acelu timpu me aflamu morbosu la Sira, dar si la aceta a doua chiamare a DVóstra, cu tote ca eram morbosu si slabu, pucendu tote de faturi, m'am infatisiatu in congresu, si acolo asiderea m'am luptatu pentru autonomi'a santei baserice, autonomi'a scolei — pentru natiunea si dulcea limba nostra — cu alti multi colegi si mei, aici inse, domniloru, me potu laudá cu unu rezultatulu mai bunu de catu din diet'a din Pest'a, caci la o interpelatiune a mea indreptata catra St. Presidiu si imediatu la o propunere a mea din duce consistorie in a carora archive s'a fostu veritu limba straina si litere straina, prin otarirea congresului s'a scosu afora, si acum si in acele doue archive consistoriale domnesce, precum se cuvine, numai limba nostra dulce, si ale nostre litere strabune.

Acestea sunt pe scurtu, domniloru si fratiloru! faptele mele din diet'a de la Pest'a si din congresulu nationalu, sunt asiá-dicendu adunate intr'o coge de aluna, si nu vediu lipsa a le insira mai pe largu, pentru ca, precum vedu, tote acestea vi sunt DVóstra pre cunoscute, ce altcum neci nu pote fi, pentru ca tote faptele deputatoru precum din diet'a pestana, asiá si din congresulu nationalu, prin organele nostre nationale adeca prin diurnale la timpululu seu s'au facutu publicu cunoscute, si acestea cetindu-le pre bunji nostri preoti si invetiatori, precum se cuvine, le-au facutu cunoscute poporului. — Cumca DVóstra vi sunt cunoscute tote faptele mele din dieta si din congresu, se vede apriatu de acolo ca prin incredintiatulu DV. d. Georgiu Mihalovicu insirandu-le le aprobati, si le cunosceti de ale DVóstre, provocandu-me a primi sarcina de deputatu si pentru diet'a venitoria, si a ve representá in cas'a reprezentantiloru, si totodata a purcede si a amblá totu pe acele cai, pe cari am amblatu si in diet'a trecutá.

Vi multiamescu, domniloru si fratiloru, de aceta noua incedere, vi multiamescu din anima, si dechiaru, la chiamare DVóstra, a primi aceta grea, dar totodata dulce sarcina, — dicu grea sarcina, pentru ca precum aretu mai sus, unu deputatu romanu in diet'a pestana are grea sarcina, dar dicu ca este si dulce, caci pentru mine in adeveru este cea mai dulce ocupatiune a me pote, dupa debilile mele poteri, luptá pentru fericirea patriei, si a scumpi melé natiuni, pentru dulcea limba si bu-

nulu nostru poporu, si totodata me dechiaru, ca in casu candu increderea poporului din acestu cercu m'ar tramine ca deputatu la diet'a venitoria in Pest'a, acolo voui ambla totu pe acele cai, pe cari am amblatu in diet'a trecuta, si me voui lupta si mai departe pentru acele principie, pentru cari m'am luptatu in diet'a trecuta, si totu in asemene modu, cu unu cumentu: pentru fericirea patriei si a natiunei nostre, cu tota abnegarea de mine, ma de va fi de lipsa me voui lupta si cu periclitarea vietiei mele, si acosta acum cu atata mai tare o voui face, caci DVostre astadi prin incredintiatulu DVostre d. Mihalovicu insirandu faptele mele din dieta le-ati aprobatu si dechiaratu de voi'a si de faptele DVostre, si prin acosta e indeplinu demintita acea ne-adeverata calumnia, cu care am fostu, cu mai multi colegi ai mei, atacatu si suspitiunatu, adeca ca alegatorii nu sunt in contielegere cu noi, si ca noi in dieta n'am respicatu voi'a poporului, ci numai Ddiu scie din ce felu de interesu alu nostru o facemu in contra voi' poporului.

Si acosta, domniloru si fratiloru, este lucru forte naturalu caci DVostre cari mai toti sunteti capi si membri de familia, bine sciti ca capulu si membrulu in putere alu familiei, pentru fericirea ce o doresce, muncesce diu'a noptea si se ustanesce fora a veni candu-va usenitu, pentru fericirea familiei totu ce are gertfesce, in casu de lipsa chiar si viet'i'a. — Si eu ve intrebu fratiloru, cine e familia mea? si adeca de care familia me tienu eu? Eu fratiloru, afara de scumpa mea natiune, dulcea limba si St'a religione, alta familia nu am pentru care se traescu, careia se fiu devotatu, — si si eu, fratiloru si domniloru, pentru acosta pre scumpa si adorata familia diu'a noptea voui useni si munci, pentru acosta scumpa familia cu tota abnegarea de mine me voui lupta pana unde-mi vor ajunge poterile, si in casu de lipsa si viet'i'a voui fi gata a-o gertfi.

Dupa tote acestea dar fratiloru si domniloru, n'am alta de disu de catu: se traiasca Domnitoriulu nostru, se traiasca Patri'a, se traiasca natiunea romana, se traiasca poporulu! — Se traiti fratiloru!*

Aradu, 13 fauru.

(Miscarile in cerculu Radnei.) In nr. tr. spusei ca deakistii au calcatu pactulu ce l'aveau cu noi, caci in Radna candidara pe judele cercuale Georgiu Constantini in contra candidatulu nostru natiunale Lazaru Ionescu. Asidere am spusu cum venira cateva carutie in Aradu la Constantini, de unde plecara catra casa cu multu sgomotu. Acum trebue se insiru scandalele ce le facura acesti omeni la returnare in cerculu de certa. Sosindu in comun'a Sambeteni, acesti deakisti romani alarmara satulu, descarcara mai multe impuscature a sup'a stégulu dlu Ionescu, ce era pusu la casa comunala. Stégulu se prefacu trentie si pusera stégulu lui Const. pana a nu se nu aduna satenii. Adunandu-se acestia si vedindu ca notariulu lor (desi mai nainte spusese insusi ca Ionescu e candidatulu natiunale) tiene acum cu cei din carutia (deakistii ce veniau), incepura a striga: se traesca Ionescu. Omenii lui Cons. dederu cateva impuscaturi, dar nu nimerira. Judele (care anca tiene cu notariulu, era notariulu cu Cons. caci e jude cerc.) ajunse batutu binisioru de catra cei din partia dlu Ion. cari se aruncara de sfarticara stégulu lui Con. Scandalulu luá dimensiuni totu mai mari. Intra'aceca notariulu aduse 16 ostasi, sub cumentu ca eruptu rebeliune in contra antistiei. Unu romanu, care asidere fusese ostasiu si cunosce italian'a si nemti'esca, spuse ostasiloru ca nu e vorba de rebeliune, si ostasii l'intiel'esera caci paresira delocu pe notariulu. Intrevenindu d. I. Popovicu-Desseanu si spunendu romaniloru ca noi trebue se ne portamu cu seriozitate ca o feta feciora, se nu ne batjocoresca lumea, — i succese a restabil liniscea.

Asemene demonstratiune provocara cortesii lui Cons. si in comun'a Cuvinau. S'a escatu o bataia sangerosa. Judele comunale scapa d'abié cu sufletulu in oco. Si sici succese dlu Desseanu cu maniera buna a stabil liniscea.

* Acestu discursu o fostu interuptu adese de cele mai vile si entusiastice urari si aplause. Corresp.

De la comitatu a plecatu o investigatiune criminala compusa de vicecomite, fiscalulu, projudede si juratulu comitatensu. Vom vedé ce vor ispravi acestia in fati'a locului!

Curtius.

Oraviti'a, 6 febr. 1869.

Dr. Hatieganu advocatu, a conchiamatu pe adi la 10 ore pe alegatorii romani ai cerculu Oraviti'a la o conferintia de sfatuire in objetulu alegerii, si adunandu-se multi alegatorii, conferintia s'a tenuity in sala otelului „Imperatulu Austriei.“

Conferintia s'a constituitu sub presiedintia Dlu Hatieganu, si de notariu s'a alesu Dlu Timoteiu Miclea. — Conferintia a alesu unu comitetu centralu in Oraviti'a carele se conduca caus'a alegerii, si a determinatu, ca in tota comun'a se se formeze cate unu comitetu de 3—5 membri, cari se indemne pe alegatorii la inscriere, si se vina la alegere. —

Venindu si intrebarea personala la desbateri, si adeca, alegatorii romani din cerculu Oraviti'e, pe cine se candideze din partea lor? s'a delegatu cu mare usioretate, pentru ca conferintia a prochiamatu cu unanimitate pe Dlu Zenoviu Mocioni de candidatulu romaniloru, parte pentru ca si la alegerea ultima inea a fostu candidatulu romaniloru, parte pentru increderea publica, ce o au romanii in familia Mocioni, si in facarele dintre Mocioni.

Incheiu cu acea observare placuta, ca la conferintia veduramu si trei diregatorii romani, si trei notari romani; observare placuta pentru aceea, pentru ca pe multi diregatorii romani i veduramu la alegeri, in contra romaniloru, atunci candu ei sunt pentru poporu, si nu poporulu pentru densii.

Oraviti'a 9 febr. 1869.

Comunele din cerculu de alegere si-au alesu comitecele comunale, si ele si-au facutu — pentru orientare — conscriptiunea alegatoriloru in 2 esemplare, unulu pentru comitecelu comunalu, si altulu pentru comisiunea conscrietoria, spre notitia privata, si a dese ori orientarea cea mai secura pentru ca comun'a cunosce mai bine pe proprietarii facticii ai bunurilor.

Totu deodata comitetulu centralu a hotaritu diu'a, in carea se vina atare comuna la conscriere, si in urmare tota comun'a scie in care di are se vina la Oraviti'a. Am aflatu insufletire mare in alegatorii, si acceptamu rezultatu bunu pentru candidatulu romanu Zenoniu Mocioni.

De langa Oraviti'a 8 febr. 1869.

Cu cateva dile mai nainte, a fostu in Oraviti'a Dlu Gränzenstein fostulu ablegatu din cerculu Oraviti'e, si in Otelulu „Coron'a unгурésca“ alegatorii nemti i-a datu unu banchetu, la care a luat parte si nisce romani, de cei retaciti, de orace inca nu i-am veditu lucrandu pentru adeverata causa romana. Inse nu li luamu in nume de reu, ca mersera la banchetu pentru ca pocarulu si taiariulu n'are natiunalitate, ci trebue se desaprobamu cuvintele si faptele lor, pentru ca 2—3 insi retaciti nu au dreptu nici impoterire, de la romani, de a se gera in numele romaniloru alegatorii, cu atata mai putienu . . . tenu a avutu dreptu de a prochiamá pe romani de „diakisti“ si a promite voturile romane, unui candidatulu strainu.

Cu ocaziunea acosta, trebue se jamentescu inca o imprejurare.

Otelulu celu de frunte aici e „Coron'a unгурésca“ proprietatea Dlu G. Mileticiu. In sala mare a otelului, se tienu baluri, banchete si totu felulu de adunari publice, comisiuni de recrutare etc., si Dlu proprietariu a deschis'o pentru partia Dlu Gränzenstein, ma acestuia i-a deschisu si chielele proprie. Din aceste motive, Dlu Hatieganu conchiamatoriulu conferintiei alegatoriloru romani, ceru sala spre acestu scopu, inse Dlu Mileticiu o denega, respundiendu categorice: ca nu vre se vatepe pe nemti, carora nu li place conferintia romana.

Din acosta cauza, romanii alegatorii si tienura conferintia in Otelulu la „Impera-

tu Austriei“ unde proprietariulu nu e romanu.

Ne miramu ca si D. Mileticiu se baga in politica si partida, candu proprietariulu unui otelu trebue se fia neutralu cu localitatea sa; si fiindu ca se lauda cu otelulu seu, pentru ca are dreptu inradicinat (Schildgerechtigkeit), trebue se scia, ca n'are numai dreptu, ci si detorintia catra publicu, ma fiindu ca nu platesce arenda — chiar a fi spre comoditatea si placerea publicului, apoi cu mancari si beuturi bune, caci altcum pote perde. Totu omulu face, precum pricepe; apoi si nemtii singuri s'au miratu de denegarea salei.

Agonisandu-si DSA o avere destulu de colosala, am crede ca ar pote fi mai independente, — si trairu cu toti in bine, mai bine i pote merge.

G. P.

Cerculu Zorlentiului, 12 fauru.

Ore ce se mai facemu noi alegatorii din cerculu Zorlentiului? Fostulu nostru ablegatu d. V. C. Vladu, venindu mai asta toamna de la diet'a din Pesta, intr'unu picioru alergase la Resitia, si la unu banchetu tenuity acolo, vorbise catra nemti ca densulu nu mai candidedia in Zorlenti, ci cunun'a de candidatulu o imbia dlu jude cerc. localu Juliu Petricu; dar acosta imbiare era mai multu o verga cleiosa sciti de cele cu cari se prindu paseri, pre carea si sari d. jude cerc. J. P. intr'o imaginare de a se vedé astadi mane pre banca de legislatura.

Acosta sboratura pe verg'a cleiosa, o coroná d. jurasore din Resitia Biro Bela sciendu o flamura catu de lunga pentru d. judele seu. —

Dar, cata desamagire! ca astadi stau actiunile altu-cum! Ce cause au avutu d. VI de a dice catra nemtii din Resitia ca nu mai primesce candidarea in Zorlenti? nu scimu, dar de candu a resonatu ca in Carasiu ablegatulu pote fi si diregatoriu de comitatu, si trage si acosta plata pre langa diurnele de la dieta, numai se fie deakistu, dar si de candu se scie ca caus'a salciloru, de pre campulu alegerii din Zorlenti, intre comuna si d. VI. a primitu fericita decisiune intr'unu modu indestultoriu pentru amendoue partile, si catra acosta si antipodii dlu Vladu, si parintele T. din Z. s'au apropiatu, apoi de atunci si voi'a dlu VI. de a fi realesu de ablegatu este otarita, de dupa care otarire d. jude cerc. Petricu la comand'a mai nalta va fi silitu se invelu stégulu, si se-si caute de diregatoria.

Noi vre-cati-va, nu scimu bine ca ore numai acestea sunt cele ce se ceru de la unu ablegatu, dar totusi ni separe, ca precum intru alte parti, asié si noi ar trebul se ni facemu credeulu politicu a nostru buna ora ca in Lugosiu si in Temisióra; apoi se vedemu ce va dice dlu VI. la acestu credeu alu nostru, primlu-va séu ba, si apoi numai atunci daca va primí d. VI. credeulu nostru, se alegamu la realogerea lui; pentru ca nici noi n'am vre ca ablegatulu nostru se ni faca vre-o pacalitura casí Ivacicovici din Ciacova.

Nu scimu de ce parere vor fi alti frati alegatorii ai nostri, dar cetindu mai de unadi in foi'a „Albina“ despre meetingulu nationalu din Lugosiu, nu ni se pre imparea de principiele ce se dice ca le-ar fi aperatu dlu V. Vladu in acelu meetingu.

Cati-va alegatorii.

Din Caransebesiu, 9 fauru.

Nainte de vre 6—8 dile, a fostu aici d. advocatu Maniu la episcopulu nostru in conditiunea ce despusetiuni si mesure se iee Itatea Sa episcopulu cu preotimea la alegerea ablegatoriloru. Dupa acosta in 8 fauru c. n. a venitu si Itatea Sa comitecele supremu Fauru la Itatea Sa episcopulu Popasu, tragendu sér'a cu caret'a d'a dreptulu la Il. Sa episcopulu si potrecendu acolo preste nopte spre a tiené convorbiri, ca ablegatii se nu fie de partia natiunala, ci de cea deakiana (aristocrata).

VARIETATI.

— Balu in Aradu. Dle Redactoru! Te rogamu se bine voiesci a publica in „Al-

bina“ balulu ce se va arangia de tenerimea studiósá romana aradana in „Otelulu Crucea alba“ in 27 februaru a. e. st. n. la care toti romani bine semtitori sunt cu tota onórea invitati. Venitulu curatu e meritulu spre ajutarea teneriloru lipsiti din gimnas. Aradanu. Pretiulu de intrare e: pentru familia 3 fl. pentru persóna 1 fl. v. a. Aradu 2/15 februaru 1869. Traianu Sombati, pres. com. arang. Terentiu Ratiu, cass. com. arang.

— Balulu romanescu, in folosulu Alunneului natiu. rom. din Temisióra. Aducemu de repetite ori la cunoscintia on. publicu romanu, cumca balulu romanescu se tiene in 18 februaru st. n. in Temisióra, in localitatea teatrala, rogandu-lu ferbinte se spriginésca acestu scopu filantropicu. Pretiulu: pentru o familia 3 fl., pentru o persóna 1 fl. Nainte balulu se da concertu de diletanti, dupa programulu urmatoriu: I. Programulu concertulu. 1. „Descéptate Romane“, poesia de A. Muresianu esecutata in cuartetu vocalu de „corulu plugariloru“ din Chiseteu, dirig. d. par. Tr. Siepetian. 2. „Fantasie impromptu“ de la Fr. Chopin, esecutata pe piano, cu 4 mani, de dsiórele Gizela si Natalia Bogdan. 3. „Strainu“, poesia de Juliann Grozescu, dechiamata de dra Vióra Sierban. 4. „Ca unu globu de aur“, poesia de D. Bolinteanu esecutata de corulu plugariloru, in cuartetu vocalu. 5. „Romanulu de sub munte“, potpouri din arie romane, de Dna Sofia Vladu nase. Radulescu, esecutata pe piano de autricea insasi. 6. Dechiamatiune, de dlu Josifu Vulcanu. 7. „Potpouri din arie romane“, esecutate pe violina de Ioane Siepetianu, si acompaniatu pre pianoforte de d. J. Kunst. 8. „Eu aveam odata“, poesia de A. Muresianu, esecutata de corulu plugariloru in cuartetu.

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

Pretiulu de prenumeratiune pent. Austri'a

pre unu anu intregu 8 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 4 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 2 fl. v. a.

pentru Romania si strainetate

pre unu anu intregu 16 fl. v. a.

„ 1/2 de anu 8 fl. v. a.

„ 1/4 „ „ 4 fl. v. a.

Esemplarie complete mai avem inca de la inceputulu acestui anu.

Redactiunea.

Cursurile din 15 fauru 1869 n. sér'a

(dupa aratars oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Detori'a statulu 5% unif. interese in note	62.—	62.—20
„ „ „ „ argintu	67.70	67.80
„ „ contributiunali	97.—	97.50
„ note in argint	63.25	63.70
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	76.—	77.—
„ metalice cu 4 1/2%	55.25	55.75
„ „ 4%	49.25	49.75
„ „ 3%	36.50	37.—
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	124.80	125.—
„ „ 1860 1/2 in cele intregu	97.40	97.60
„ „ 1/3 separata	101.—	101.50
„ „ 4% din 1864	96.50	97.50
„ din 1839, 1/3	195.50	196.—
„ banci de credit	164.—	164.50
„ societ. vapor. dunarene cu 4%	96.50	97.50
„ imprum. princip. Salm 440 fl.	41.50	42.—
„ cont. Palfy	34.50	35.50
„ princ. Clary	36.—	37.—
„ cont. St. Genois	32.50	33.50
„ princ. Windischgrätz 20	22.—	23.—
„ cont. Waldstein	24.50	25.50
„ „ Koglevich 10	15.—	15.50
Obligatiuni desarcinatore de pamentu:		
Cele din Ungaria	78.75	79.25
„ Banatul tom.	77.50	78.—
„ Bucovina	69.75	70.50
„ Transilvania	75.—	75.50
Actiuni:		
A banci natiunali	737.—	739.—
„ de credit	289.40	298.—
„ scont	764.—	786.—
„ anglo-austriace	296.—	297.—
A societatei vapor. dunar.	619.—	620.—
„ Lloydulu	285.—	290.—
A drumulu ferat de nord.	224.50	225.—
„ stat	318.25	318.50
„ sud (Elisabeth)	179.50	180.—
„ sud	224.50	225.—
„ langa Tisza	202.50	203.—
„ Lemberg-Czernowitz-Jassy	179.—	180.—
„ Transilvania	156.50	157.—
Bani:		
Galbenii imperatosci	5.73	5.75
Napoleon'ori	9.75	9.75
Friedrich'ori	10.10	10.20
Suverenii engl.	12.10	12.20
Imperialii rusesoi	—	—
„ gintulu	119.50	120.—